



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,  
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

**Regnault, Valère**

**Mogvntiæ, 1617**

Cap. 8. De præcepto suscipiendi Baptismum,

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)



à iure in cap. 2. De baptismo, prouisum est, vt tunc sub conditione conferatur his verbis: Si baptizatus es, non te baptizo: sed si nondum baptizatus es, ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Iam si ex loco & circumstantijs valde probabiliter quis presumeretur non esse baptizatus: vt quia natus est inter Infidèles, vbi nullus omnino est baptisimi vsus, vtendum videretur forma absoluta.

Aduerte autem ex Soto in 4. distinet. 3. quæst. vñica. art. nono & Quarum argumentum adhibendam esse moralem diligentiam ad tollendum dubium, antequam sub proposita conditionali forma baptisimus detur. Ratio est, quia temere alioqui & contra sacramenti reuerentiam ageretur: itaut peruersa sit & damnabilis, vt idem habet, quorundam Parochorum contraria consuetudo: & multo magis ea, qua illum, quem constat iam domi baptizatum esse, iterum in Ecclesia baptizant sub conditione. In quo casu ipsi cæremonia tantum, & ritus baptisimi debent suppleri, atque ea quæ baptismo substantialia sunt omittere. Quibus peccatis tanquam cooperatores, obnoxij sunt quoque parentes, qui vel suos infantes, nulla vrgente sufficienti necessitate domi baptizari permittunt: vel sic baptizatos iterum baptizandos sub conditione offerunt Parochis.

## CAPVT VIII.

## De præcepto suscipiendi Baptisimum.

## SVMMARIVM.

- 55 Datum est à Christo præceptum de baptisimi susceptione, obligans quidem omnes, sed alia ratione paruulos quam adultos.
- 56 Obligat ad suscipiendum baptisimum statim ac digne & commode fieri potest.
- 57 Excusatio dilationis non datur in periculo mortis: extralud esse potest ista de causa: & de ea, quæ est mortis naturalis.
- 58 De ea quæ est mortis violenta, inferenda siue baptizanti, siue baptizando.
- 59 Excusatio dilationis baptisimi ob impedimentum illatum: & quod non detur Ecclesiæ officium præceptum de susceptione baptisimi.

Idem est omnes homines esse capaces susceptionis baptisimi: iam docendum est num, & quomodo ad eam illi obligentur. De qua re præclare Suarez disput. 31. in tribus primis sectionibus. Et quamuis ea nostri instituti sit maxime propria, tamen, quia in nostro hoc orbe vix alij quam infantes baptizantur, contenti erimus ea, quæ ille plenius tractat paucis attingere.

Primum est: A Christo impostum esse hominibus præceptum suscipiendi aquæ baptismum. Hunc enim ipse instituit tanquam medium ad salutem necessarium, prout constat ex verbis ipsius: Nisi quis tenatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei, Ioan. 3. Vnde antedicti in cap. 2. Omnia vero media necessaria ad salutem, quatenus sunt in nostra potestate, & arbitrio, cadunt sub præceptum: cum æternæ salutis consecutio tribuatur præcepta obseruanti: dicente domino Matthæi 19. Si vis ad vitam ingredi serua mandata.

Secundum est: tale præceptum obligare omnes homines, sicut & præceptum fidei: quia vt Christiana fides, sic illius professio, quæ fit per baptisimi susceptionem, necessaria est omnibus, ad ingressum in Ecclesiam, extra quam non est salus.

Tertium est: id ipsum præceptum non pertinere directe ad paruulos ante vsum rationis, liberi que arbitrij; quia pro ætate non sunt capaces præcepti: pertinere autem indirecte hoc nomine: quod cum illius materia sit ipsi communis cum adultis: ad eos quoque extendatur obligatio, eo modo quo potest: qui non est alius, quam is quo sunt liberæ voluntatis capaces: vnde quia non allam voluntatem tunc habent, quam paternam, nec etiam aliam obligationem habent ad susceptionem baptisimi, quam quod ipsorum parentes, vt baptizentur, curare obligentur tanquam ij, qui filijs indigentibus debent ex lege charitatis, & pietatis subuenire, in ijs quæ ad animæ salutem spectant.

Valerij Par. III. Tom. 3.

Xx 3

suum

Quartum est, quod in sequenti sect. Suarez susceperat tale præceptum obligare hominem, vt quamprimum, moraliter loquendo, digne & commode potest, baptismum recipiat, vel saltem multo tempore non differat. Ratio est, quia nullam datur vitæ tempus, in quo adultus non labore magna necessitate ingrediendi Ecclesiam, in qua membrum Christi factum, particeps sit cœlestis influxus ipsius tanquam capitist: ac sacramentorum, fructusque sacrificij Missæ: atque obedientiæ Prælati Ecclesiasticis debita capax redditus, possit vitam spiritalem agere, æternæ salutis meritoriam. Quod eum necessarium sit homini in tota vita, consequens est tempus obligationis suscipiendi baptismum, illi pariter in tota vita adesse. Ad quod facit quod Christus, qui voluit suos fideles in hac vita congregare in vna visibili Reipub. quæ est Ecclesia Catholica, communicantes in vna fide, sub vno capite, & in eorumdem sacramentorum vsu, atque fructu: voluerit etiam ad illam patere ingressum per baptismum: quo tanquam ritu publico, & solemniter exterior demonstraretur interior fides, qua efficiuntur eiusdem Ecclesiæ membra, cuius ipse caput est.

Cumque hæc ita sint, sicut ille qui vult ingredi religionem tenetur ad eam statim (moraliter loquendo) ingrediendam, quia ex vi talis voti, totum vitæ suæ tempus habet consecratum illi statui: ita omnes homines per præceptum, de quo agimus, obligantur ad religionem Christianam suscipiendam statim: seu quamprimum digne, & commode fieri potest. Dico autem digne, quia adultus prius est in fide instruendus, & cæteris debitis dispositionibus, de quibus postea, præparandus quam baptizandus: quandoquidem iure naturali sanctæ sancte sunt obeunda. Vnde id ipsum præceptum obligans ad baptismum quamprimum suscipiendum, consequenter obligat ad non negligendas, nec nimium differendas ad id requisitas dispositiones. Dico etiam commode, id est, oblata opportunitate, & remotis incommodis; ad indicandum dari posse aliquas causas excusantes ab obseruatione talis præcepti. De quibus agit ipse Suarez in antememorata disput. 31. sect. 3. attingens hæc docum. nra.

Primum est: tales causas complures, ac varias esse posse. Nam seculo mortis periculo (in quo spiritalis necessitas baptisimi est extrema, tanquam ea, cui subueniendi commo: as potest non datur) ad differendum baptismum, non est necesse causam adesse grauissimam, sed sufficere grauem, & rationabilem, prout vir prudens iudicauerit. Non enim talis dilatio perinde rationem habet omissionis extra necessitatem extremam; ac in extrema necessitate. In hac enim adest periculum probabile numquam implendi propositum præceptum; & extra eandem ipsam abest. In moralibus autem exponere se probabili periculo non faciendi quod præcipitur, perinde censetur peccatum, ac non facere illud: quandoquidem, vt Ecclesiastici tertio dicitur, qui amat periculum peribit in illo.

Secundum documentum est: mortis naturalis periculum, sufficientem causam esse ad excusandum ab obligatione præcepti de baptismo: quandoquidem nec suæ, nec alienæ morti licet cooperari. Verumtamen loquendo moraliter, vix accidere potest, vt ob eiusmodi periculum, omissus sit baptismus: quoniam ex vna parte, extrema necessitas spiritalis vrget illius susceptionem: & ex altera parte, non est difficile prædictum periculum cauere: diligentia sollicitè adhibita ad vitandum omne corporis damnum: vt si baptismus asperione fiat, & in modica aque quantitate, ad baptismum sufficienti: atque fiat in ea parte corporis, in qua minus nocere possit: sique opus fuerit, aqua ipsa modico calore temperetur, & statim post asperionem detergetur. Quæ si obseruentur, vt facile fieri potest, vix moraliter loquendo fingi potest quo modo ex baptismo augetur mortis periculum, aut vitæ desperatio.

Tertium documentum est: Si baptizandus sit infans, cui in ster mortis naturalis periculum: non esse prætermittendum illius baptismum ob timorem violentæ mortis, hoc est, eo quod ab alio occidetur ea de causa. Ratio est: quia licet tunc mortis corporalis periculum augetur ex baptismo; id tamen merito permittitur ad vitandum æternæ mortis periculum. Nec datur occasio mortis, sed ab alio per prauam

57.

58.



suam voluntatem accipitur ex alieno facto licito, à quo alter non tenebatur abstinere ad vitandam iniuriam inferendam baptizato, cui melius est, sic finire vitam mortalem, quam ab æterna excidere.

Quartum documentum est: Si in eodem casu imminet baptizandi mortis periculum, non ideo ipsum excusari ab obligatione baptizandi, quando eam impleri, vel fidei defensio exigit, vel si in illius odium vis illa inferatur: vel honor Christianæ religionis id ipsum requirit: ut cum fidelis nequit metu mortis collationem ipsam baptismi omittere sine magno scandalo, & ignominia religionis, vel denique vrget obligatio præcepti charitatis, qua proximo de æterna salute periclitanti, teneor vitam meam temporalem postponere.

39.

Quintum documentum est: Quando non versatur quis in mortis articulo, & exterius inferitur vis ad impediendum ipsius baptismum, hic sine peccato differri potest ( nisi inde capiat fides, detrimentum, aut Christianæ religioni creetur infamia ) donec vel maior instet necessitas, vel melior se offerat baptismi opportunitas. Ratio est: quia illa non est omifitio absoluta, sed solum dilatio, cuius satis rationabilis tunc occurrit causa. Si quis quærat: An præter diuinum, sit etiam Ecclesiasticum præceptum de susceptione baptismi. Respondeo negatiue, quia Ecclesia non habet iurisdictionem in illos, qui non sunt in eam per baptismum ingressi. Ergo non potest illos præcepto aditringere. Patet consequentia quia istud est actus iurisdictionis, Antecedens confirmatur per illud, quod ( congruenter dicto Apostoli in priori ad Corinth. cap. 5. Quid mihi de iis qui foris sunt iudicare ) Concil. Trid. habet sess. 14. cap. 2. his verbis. Constat certe baptismi ministrum iudicem esse non oportere, cum Ecclesia in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipsam per baptismi ianuam fuerit ingressus. Concedendum tamen est Ecclesiam posse pariter Christianos suæ iurisdictioni subiectos aditringere, ad recentem natos filios offerendos ad baptismum, & ministris baptismi super eo aliquid iniungere, perinde ac præscribitur ritus baptizandi.

## CAPVT IX.

## De effectibus Sacramenti Baptismi.

## S V M M A R I V M.

- 60 Primus effectus baptismi conferre animæ gratiam iustifican-  
tem, & quatenus ea non conferatur, aut conferatur a-  
qualiter omnibus.
- 61 Secundus effectus, remissio omnium peccatorum.
- 62 Tertius, remissio omnis pœnæ pro peccato diuinitus constituta.
- 63 Pœnæ communes naturæ humane in hac vita manent, aufe-  
rendæ in futura.
- 64 Effectus baptismi ianuam regni celestis aperienti, & bap-  
tizatum subiciendi Ecclesiasticæ iurisdictioni, ac quidam ali-

DE his effectibus latius D. Thomas 3. par. quest. 69. ac  
interpretet ipsius: & aduersus hæreticos Bellar. to. 2. in  
lib. De baptismo. cap. 12. & aliquot sequentibus. Sed quo-  
niam eorum consideratio remotior est à ratione iudican-  
di de peccatis nobis proposita, contenti erimus paucis eor-  
dem attingere.

60.

Primus est igitur, animæ conferre gratiam iustifican-  
tem cum comitantibus eam ( ex communi Theologorum sententia )  
virtutibus Theologicis, fide, spe, & charitate: ac septem  
quæ commemorantur Isaie 11. Spiritus sancti donis: sapientie,  
inquam, intellectus, consilii, fortitudinis, sententiarum,  
pietatis, ac timoris Domini: atque secundum D. Thomam doctri-  
nam par. 2. quest. 63. art. 3. virtutibus moralibus infusis. Patet  
hic effectus per illud D. Pauli ad Titum 3. Saluos nos fecit  
per lauacrum regenerationis, & renouationis Spiritus sancti,  
quem effudit in nos abunde, &c. ] Et per definitionem Ec-  
clesiæ in Concil. Viennensi, quæ refertur in Clemen. vnica,  
De summa Trinit. §. Verum. Locum autem habet tam in  
parualis, quam in adultis; quia illi, sicut & hi sunt in bap-  
tismo membra Christi, ideoque ab ipso recipiunt influ-  
xum gratiæ & virtutum, tanquam à suo capite. Vnde in Con-  
cil. Trid. sess. 5. in decreto de peccato originali nu. quinto,

generaliter & sine distinctione definitur, Baptizatis gratiam  
conferri, per quam, & veterem hominem exuant, & nouum  
induunt. De quibus plenius Suarez disputat 26. §. 2.

Si quæras, an per baptismum omnibus illum suscipien-  
tibus detur æqualis gratia. Respondetur cum Francisco à  
Victoria De sacram. nu. 22. iuxta D. Thomam 3. par. quest.  
69. art. 8. dari quidem æqualem ex vi sacramenti, sed in ad-  
ultis ratione dispositionis esse inæqualem. De qua re vide-  
ri potest Suarez disputat 28. sect. 3. Videri potest etiam Gregor.  
à Valen. disputat. 4. quest. 4. puncto 1. sub initium, pro resuscita-  
tione Seoti, & Gabrielis: qui contra D. Thomam asserunt  
parualis ob deuotionem offerentium, vel ministris aut ratio-  
ne prædestinationis diuinæ, dari in baptismo inæqualem  
gratiam. In quibus scholasticis instituti est, non huius nostri  
immorari.

Secundus baptismi effectus est, remissio omnium pecca-  
torum hoc est originalis, & actualium omnium. Hinc D.  
Thom. in eadem quest. 69. art. 1. probat per illud Ezechielis  
36. Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini  
ab omnibus iniquitatibus vestris. Quem locum Patres de  
baptismo intellexisse, ostendit in comment. Suarez. Probatur  
quoque potest quia ex D. Paulo ad Rom. 6. Per bap-  
tismum morimur peccato, & viuimus Deo. Ad quod requiritur  
ut in nobis suscepto baptismum, nullum vigeat, maneatve  
peccatum. Et ex cap. 5. ad Ephes. Christus mundat Eccle-  
siam suam in lauacro aquæ: quod cum sine dubitatione faci-  
at perfecte, nullam relinquit in baptizato vilius peccati  
maculam. Quæ doctrina habetur etiam ex cap. A. parualis,  
& ex cap. Regenerante, De consecr. dist. 4. & ex cap. Maio-  
res, De baptismo, & ex definitione Concilij Floren. in in-  
stru& Armenorum, & ex Concil. Triden. in cit. nu. 5. & in  
sess. 14. cap. 1. De sacram. penitentiarum, ac demum ex Patri-  
bus, quos commemorat Greg. à Valen. in citato puncto 1. I-  
dem ex Sacra scriptura plenius confirmat, qui vult videre  
poterit apud Bellar. in cap. 13. antecitati libri: & tã authoritate  
Patrum quã rationibus apud Suarez iud. disp. 26. sect. 1. diu. 2. & 3.

Tertius effectus est, pœnæ quæ baptizatur liberat ab  
omni pœnâ propter peccatum, diuinitus constituta. De  
hoc D. Tho. in citata quest. 69. art. 2. cuius sententiam om-  
nes doctores admittunt notat à Victoria, De sacramentis nu.  
20. & aperte confirmant verba D. Augustini relata in cap.  
Per baptismum, De consecr. dist. 4. & apertius definitio  
Concilij Floren. in citata instrutione Armenorum. Accedit  
quoque ratio, quam ibidem habet à Victoria: tum quod  
post baptismum penitentia non imponatur baptizato:  
nec ante eundem ab illo exigatur exterior peccatorum suo-  
rum confessio. De quo vtroque D. Thom. in præced. quest. 68. art.  
5. & 6. at tam illa imponi, quam hæc exigi alioqui debet,  
sicut fit in sacramento penitentiarum. Tum quia ex cap. 6. epist.  
ad Rom. Quicumque baptizati sumus in Christo, in morte  
ipsius baptizati sumus: vnde nobis per baptismum ( quo effi-  
mur membra illius corporis, cuius ipse caput est ) tanquam ei com-  
mortui, satisfactio mortis ipsius nobis baptizatis comunica-  
tur ad remediũ, ac si ipsi passi, & mortui essemus, quemad-  
modũ habet D. Thom. in prius cit. art. 2. Iam vero Christus  
sua morte satisfecit sufficientissime pro omnibus nostris, to-  
tiusq; mundi peccatis, ex primæ Ioan. Cap. 2. initio: itaut di-  
cere post baptismũ pœnæ peccatorũ superesse, pro quibus  
debeat baptizatus satisfacere, sit Christo mortẽ passũ facere  
iniuriã, limitatione quãdam meritorũ ipsius quæ sunt infinita.

Cæterum pœnæ huius vitæ, quæ non sunt tam personæ,  
quæ baptizatur, quasi propria, quam communes humanæ  
naturæ: vt morbi, mors, fomes concupiscentiæ, fames, sitis  
& aliæ, quæ à Theologis dicuntur pœnalitates, ac tollen-  
tur quidem in vita futura, sed manent in præsentem, prout  
à D. Thom. in eadem quest. 69. art. 3. notatum est. Et probatur  
quoad priorem partem, per illud Apoc. 21. Abterget  
Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors vitæ  
non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit vi-  
tra, quæ prima abierunt. ] Quoad partem vero posteriorem,  
satis notum est experientia, & rationi consentaneum esse  
ostenditur: primo ex eo quod homo per baptismũ fiat Chri-  
sti membrum, ideoque conueniens fuerit, vt quantumuis  
per baptismum recipiat gratiam in anima, passibilis tamen  
esset, sicut Christus, quoad corpus, quo eidem compete-

reut,